

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-1-81 (Devralma)
Karar Sayısı : 18-47/729-354
Karar Tarihi : 13.12.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN,
Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER: Bilge YILMAZ, Ahmet YALÇIN, Kübra Dilara TANRIVER

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - PTT Global Chemical Public Company
Temsilcisi: Av. H. Emre ÖNAL
River Plaza 17th Floor, Büyükdere Cad. Bahar Sok. No:13
34394 Levent/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** Hâlihazırda Mitsui Chemicals Inc. ve SCG Chemicals Co. Ltd.'nin ortak kontrolünde bulunan Siam Mitsui PTA Company Limited ve Thai PET Resin Company Ltd üzerinde PTT Global Chemical Public Company Limited ve %100 sahibi olduğu bağlı şirketi TOC Glycol Company Limited tarafından Mitsui Chemicals Inc. ile birlikte ortak kontrol tesis edilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 07.11.2018 tarih ve 8045 sayılı ile giren ve eksiklikleri en son 23.11.2018 tarihinde tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 04.12.2018 tarih ve 2018-1-81/Öİ sayılı Devralma Öninceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, söz konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

(4) İlgili başvuruda, halihazırda Mitsui Chemicals Inc. (MCI) ve SCG Chemicals Co. Ltd.'nin (SCG) ortak kontrolünde bulunan Siam Mitsui PTA Company Limited (SMPC) ve Thai PET Resin Company Ltd.'nin (TPRC), PTT Global Chemical Public Company Limited (PTTGC) ve %100 sahibi olduğu bağlı şirketi TOC Glycol Company Limited (TOCGC) (hepsi birlikte PTT Grubu) tarafından MCI ile birlikte ortak kontrol tesis edecek şekilde devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir. PTTGC'nin SMPC'nin hisselerini devralmasıyla SMPC üzerinde ortak kontrolü doğrudan ve TOCGC üzerindeki sahipliği vasıtasıyla dolaylı olarak (TPRC üzerindeki ortak kontrolü yalnızca TOCGC üzerindeki sahipliği üzerinden dolaylı bir şekilde) gerçekleştireceği ifade edilmiştir.

(5) Bildirim konusu işlemin temelini taraflar arasında 08.08.2018 tarihinde akdedilen Hisse Alım Sözleşmesi oluşturmaktadır. SCG hisselerinin tamamının ve MCI hisselerinin bir bölümünün PTTGC tarafından devralınmasıyla ilgili olarak yine 08.08.2018 tarihinde MCI, PTTGC ve TOCGC arasında SMPC'ye ilişkin olarak bir ortak girişim sözleşmesi akdedilmiş ve söz konusu sözleşmenin yukarıda bahsedilen hisse alımı akabinde gerçekleştirileceği; benzer şekilde aynı tarihte MCI ve TOCGC arasında TPRC'ye

ilişkin olarak bir ortak girişim sözleşmesi akdedileceği ve bu işlemin de SPRC'ye ilişkin ortak girişim sözleşmesinin akabinde yürürlüğe gireceği ifade edilmiştir.

- (6) 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin dördüncü fıkrasında "*Şartla bağlanan ya da kısa bir zaman dilimi içerisinde menkul kıymetlerle seri bir şekilde gerçekleşen yakın ilişkili işlemler, bu madde kapsamında tek bir işlem olarak kabul edilir.*" hükmü yer almaktadır. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kontrol Kılavuzu) "*3.1.5 Birbiriyle İlişkili İşlemler*" başlıklı bölümün 29. paragrafında: "*(...) İşlemlerin birbirine bağlı olması, işlemlerin temelini oluşturan gerekçe ve tarafların ekonomik amacı dikkate alındığında, söz konusu işlemlerin biri olmadan diğeri gerçekleşmeyecek şekilde birbirine bağlı olması anlamına gelmektedir. Nitekim bu işlemler pazar yapısını birlikte değiştirmektedirler. (...)*" ifadesi ve 30. paragrafında ise "*Farklı işlemler koşulla birbirine bağlı olsa bile, işlemlerin tamamının tek bir yoğunlaşma olarak ele alınabilmesi için kontrolün aynı teşebbüsler tarafından devralınması gerekmektedir.*" ifadesi yer almaktadır. Bu bilgiler çerçevesinde, SMPC ve TPRC üzerinde kurulacak olan ortak girişimlerin şartla birbirine bağlı olduğu görülmüştür. Bununla birlikte PTTGC'nin ortak girişimin mevcut tarafı konumunda olan MCI'dan alacağı hisseler de yine bu kapsamda değerlendirilmiştir. Aynı zamanda hem SMPC hem de TPRC açısından kontrolü devralacak tarafların aynı olması (MCI ve PTTGC) sebebiyle bahse konu işlemler 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca tek bir işlem olarak değerlendirilmiştir.
- (7) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ortak girişim; "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim oluşturulması*" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu çerçevede bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında devralma sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.
- (8) Bildirime konu işlem çerçevesinde, ortak girişimin PTT Grubu ve MCI ile birlikte devre konu SMPC ve TPRC üzerinde oluşturulacağı ifade edilmiştir. Ortak girişim sözleşmesine göre MCI, SMPC ve TPRC'deki hisselerin yalnızca *%(.....)*'sının doğrudan veya dolaylı olarak sahibi olsa da, söz konusu hisselerin MCI'a ortak girişimlerin önemli ticari kararları üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı tanıyan bazı haklar sağlayacağı belirtilmiştir. SMPC ve TPRC yönetim kurulunun *(.....)* üyeden oluşacağı ifade edilmiştir. İlgili ortak girişim sözleşmesine göre SMPC yönetim kurulu için PTT Grubu'na dahil TOCGC ve MCI'in her biri *(.....)* aday gösterirken, PTTGC *(.....)* aday gösterecektir. Yönetim kurulunun toplantı yeter sayısı, PTTGC ve/veya TOCGC tarafından aday gösterilen en az *(.....)* üyenin ve MCI tarafından aday gösterilen en az *(.....)* üyenin bulunması koşuluyla, yönetim kurulunun salt çoğunluğudur. Yönetim kurulu kararlarının çoğu için karar yeter sayısı, toplantıda hazır bulunan üye salt çoğunluğu olarak belirlenmiş olsa da bazı belirli hususlarda toplantıda hazır bulunan ve PTTGC, TOCGC ve MCI'nin her biri tarafından aday gösterilen en az *(.....)* üyenin olumlu oyu gerekmektedir. İlgili ortak girişim sözleşmesine göre ise TPRC yönetim kurulu için, PTTGC'nin % 100 bağlı şirketi TOCGC *(.....)* aday, MCI *(.....)* aday gösterecektir. Yönetim kurulunun toplantı yeter sayısı, TOCGC tarafından aday gösterilen en az *(.....)* üyenin ve MCI tarafından aday gösterilen en az *(.....)* üyenin bulunması koşuluyla yönetim kurulunun salt çoğunluğudur. Yönetim Kurulu kararlarının çoğu için karar yeter sayısı, toplantıda hazır bulunan üye salt çoğunluğu

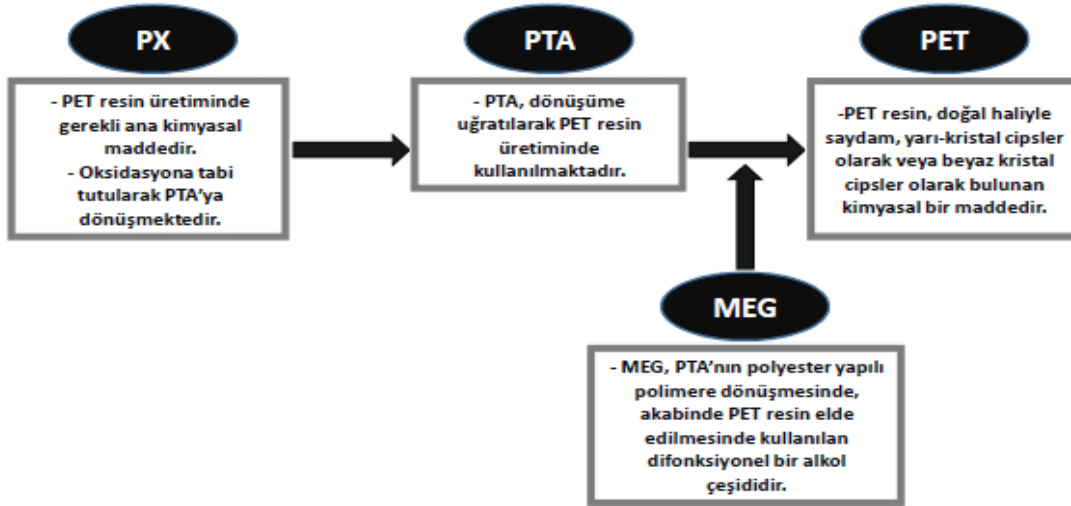
olarak belirlenmiş olsa da bazı belirli hususlarda toplantıda hazır bulunan ve TOCGC ve MCI'nin her biri tarafından aday gösterilen en az (.....) üyenin olumlu oyu gerekmektedir. Dolayısıyla, devre konu SMPC ve TPRC kurucuların ortak kontrolünde olacaktır.

- (9) İkinci olarak, bir ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkabilmesi için operasyonel bakımdan bağımsız olması gerekmektedir. Bu bağlamda bir ortak girişimin operasyonel bağımsızlığı, faaliyetlerini gerçekleştirmek için yeterli kaynaklara sahip olma, ana şirketlerin belirli bir işlevi ötesinde faaliyet gösterme, satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmama ve kalıcı olarak faaliyet gösterme gibi nitelikleri ifade etmektedir. SMPC, Tayland'da yalnızca PTA üretmekte olup PTA'nın kendi başına ve Tayland dışındaki distribütörler ve tacirler aracılığıyla tedarikini sağlamaktadır. TPRC ise, Tayland'da yalnızca PTA'nın bir alt ürünü olan PET üretmekte ve PET'in kendi başına ve Tayland dışındaki distribütörler ve tacirler aracılığıyla tedarikini sağlamaktadır. SMPC ve TPRC üretim, satış ve pazarlama faaliyetlerini gerçekleştirmek dahil olmak üzere, bağımsız bir şirketin sahip olması gereken tüm fonksiyonları bünyesinde barındırmaktadır. SMPC ve TPRC'nin, ana şirketlerden büyük ölçüde bağımsız şekilde ve kimya endüstrisinde faaliyet gösteren şirketlerin normalde yerine getirdiği tüm faaliyetleri göstermeye devam edeceği öngörülmekte olup günlük operasyonları yürütmekle sorumlu kendi yönetim kadrosuna sahip olacağı belirtilmiştir. Bu sebeple, bildirime konu işlem neticesinde SMPC ve TPRC, pazarda bağımsız olarak operasyonlarını devam ettirecek yeterli kaynaklara sahip olup tam işlevsel birer ortak girişim olarak faaliyet gösterebileceklerdir.
- (10) Bu bilgiler çerçevesinde bildirime konu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralmadır. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, tarafların cirolarının anılan Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasındaki ciro eşiklerini aştığı, dolayısıyla işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (11) Ortak girişim taraflarından MCI, dünya çapında otomotiv, sağlık, ambalajlama, tarım, inşaat, yarı iletken ve elektronik sektörleri için kimyasallar, plastik ürünler ve malzemeler üretmekte ve tedarik etmektedir. MCI sağlık hizmetleri sektörü, ulaşım sistemleri sektörü, gıda ve paketleme sektörü ve hammadde sektörlerinde faaliyet göstermektedir. MCI'nın Türkiye'de faaliyetleri kimyasallara ilişkin olup, elde ettiği gelirler büyük ölçüde otomotiv parçaları için polipropilen bileşenleri, çok katmanlı filmler/tabakalar ve çelik boru kaplamaları için polyefin bazlı yapışkan resinler, yüksek yoğunluklu polietilen ve polipropilen üretimi için katalist ürünlerinin satışından gerçekleşmektedir.
- (12) Diğer taraf PTT Grubu, rafinaj faaliyetleri, aromatikler ve olefinler üretimi/satışı, ayrıca paketleme, otomotiv, elektronik, inşaat, tarım ve kişisel bakım sektörlerine yönelik kimyasal ürünlerin üretimi ve satışıyla ilgilenmektedir.
- (13) Üzerinde ortak girişim tesis edilecek şirketlerden SMPC Tayland'da saflaştırılmış tereftalik asit (PTA)¹ üretmekte ve neredeyse tamamı (%(.....)) Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) ülkelerine ve Hindistan, Pakistan ve Umman'a olmak üzere, dünya çapında PTA ihraç etmekte olup 2017 yılında Türkiye'de de az miktarda PTA satmıştır.

¹ PTA, polyesterlerin üretimi için kullanılan beyaz katı bir kimyasal maddedir.

- (14) Devre konu diğer şirket TPRC Tayland'da PTA'nın bir alt ürünü olan polietilen tereftalat (PET) üretmekte olup çoğunlukla Japonya ve Afrika'da az miktarlarda olmak üzere yalnızca PET ürünü satmaktadır. TPRC Türkiye'de faaliyet göstermemektedir.
- (15) Tarafların faaliyetleri kapsamında ürettikleri ürünler arasındaki ilişki aşağıdaki şekilde gösterilmektedir:

Şekil 1: Bildirim Konusu İşlemden Pazardaki Ürünler Arasındaki İlişki

- (16) Tereftalik asit beyaz katı bir kimyasal maddedir. PTA ise polyesterlerin üretimi için kullanılan saflaştırılmış bir tereftalik asittir. PET resin, doğal haliyle saydam, yan-kristal cipsler olarak veya beyaz, kristal cipsler olarak bulunan bir kimyasal maddedir ve birçok tüketim ürününün yapımında kullanılmak için eritilerek plastik bloklar, tabakalar ve filmler haline getirilebilmektedir. PET resinin değişik tür veya sınıfları bulunmaktadır. Bunlardan bazıları PET şişe sınıfı resin, PET film sınıfı resin ve PET elyaf sınıfı resindir. Talep yönünden bakıldığında, ikame edilebilirlik açısından her PET resin sınıfının farklı bir kullanım alanı olduğu görülebilir. Şişe sınıfı PET resin plastik ambalajlama için, film sınıfı PET resin plastik film üretimi için ve elyaf sınıfı PET resin ise elyaf, yün, filament iplik üretimi için kullanılmaktadır. Arz yönünden bakıldığında ise, ikame edilebilirlik açısından PET resin üreticilerinin hepsi, genellikle diledikleri herhangi bir tür PET resinini üretebilmektedir. Her türden PET resinin üretimi için gerekli olan ham madde ve imalat donanımı esas olarak aynıdır. PET resin üretimi için gerekli ana kimyasal paraksilendir (PX).
- (17) SMPC ve TPRC'nin küresel bazda PTA ve PET sattığı ve bu şirketlerden yalnızca SMPC'nin Türkiye'de faaliyet gösterdiği, öte yandan işlemin tarafı diğer şirketlerin hiçbirinin (veya grup şirketlerinin), Türkiye'deki PTA veya PET pazarlarında aktif olmadığı ve buna ek olarak, küresel bazda işlem tarafları arasında var olan dikey ilişkilerin Türkiye pazarında mevcut olmadığı çünkü PTT Grubu'nun (PTTGC ve TOCGC dahil olmak üzere) Türkiye'de PX veya Mono Etilen Glikol (MEG) ürünlerini satmadığı belirtilmektedir.
- (18) Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu işlemin gerçekleşeceği pazarda alıcılar ve ortak girişimlerin faaliyetleri arasında Türkiye'de yatay veya dikey anlamda herhangi bir örtüşme bulunmadığı tespit edilmiştir. SMPC ve TPRC küresel bazda PTA ve PET satmakta olup bu şirketlerden yalnızca SMPC Türkiye'de faaliyet göstermektedir. SMPC'nin 2017'de PTA ürünü için Türkiye'de satış hacmi ve değeri bazında pazar

payının (.....) civarında olduğu ve işlemin tarafı diğer şirketlerin (veya grup şirketleri) ise Türkiye'deki PTA veya PET pazarlarında aktif olmadığı ifade edilmiştir. Buna ek olarak, PTT Grubu (PTTGC ve TOCGC dahil olmak üzere) Türkiye'de PTA ürünlerinin girdisini teşkil eden Paraksilen (PX) veya PET ürünlerini üretmek için gerekli hammadde olan MEG ürünlerini satmadığından, küresel bazda işlem tarafları arasında var olan dikey ilişkiler Türkiye pazarında mevcut değildir.

- (19) Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda bildirim konusu işlem taraflarının faaliyetleri arasında Türkiye'de yatay ya da dikey bir örtüşme bulunmadığından, işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.